

Z ŻYCIA ŚODR

- 2 „Nauka - Praktyce” Konferencja borówkowa w Mikołowie

SPECJALIŚCI RADZĄ

- 3 Potencjalne zagrożenia dla właściwego przezimowania oziminy i rzepaku
- 4 Zapobieganie nudzeniu się świń, to dbałość o wyższy poziom dobrostanu
- 5 Profilaktyka w chowie drobiu cz. 1
- 7 Prawnik Radzi - Zachówek

ŚRODOWISKO W KTÓRYM ŻYJEMY

- 10 WFOŚiGW w Katowicach wspiera Śląski Ogród Botaniczny

ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

- 12 Nowy nabór wniosków o przyznanie pomocy rolnikom, których gospodarstwa ucierpiały w 2013 lub 2014 r. w wyniku klęsk żywiołowych

NOTOWANIA

- 16 Ceny rynkowe

SYGNAŁY

- 21 Seminarium pszczelarskie
- 22 Aktualna sytuacja w fermowym i przydomowym chowie drobiu nieśnego
- 24 Protokół z Nagoi, protokół z Kioto - o co w tym chodzi i co to?
- 25 Dopuszczenie do działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej
- 26 Rolnictwo ma wiele znaczeń
- 27 Konkurs na Najlepsze Gospodarstwo Agroturystyczne w woj. śląskim
- 30 Rozmaitości jesienne międzyriańskiej ziemi
- 31 Jubileusz 55-lecia KGW Radlin II
- 32 Otwarcie EkoBioOrganic Centrum

DOM I OGRÓD

- 33 Parę słów o wigilii na Śląsku
- 34 Wypieki bożonarodzeniowe
- 35 Karp nie tylko od święta

Roczny tematyczny spis treści 2014**Drodzy Czytelnicy**

Oto trafia do Waszych rąk ostatni tego roku, grudniowy numer Śląskich Aktualności Rolniczych. Grudzień to miesiąc szczególny, przede wszystkim ze względu na Święta Bożego Narodzenia, Wigilię, czy Sylwestrową noc.

Świąteczna atmosfera, sprzyja dokonaniu podsumowań mijającego roku. Bieżący numer naszego czasopisma ma też trochę inny charakter. Oprócz stałych pozycji, znajdziecie kilka innych artykułów o nieco lżejszej tematyce.

Warto nieco inaczej spojrzeć na problemy rolnictwa w aspekcie jego roli nie tylko jako źródła żywności, ale także jako źródła inspiracji dla poetów, malarzy czy kompozytorów.

Gospodynie z pewnością ucieszy zwiększona ilość przepisów dań, ciast i przekąsek na świąteczny stół. Dla stałych Czytelników naszych Aktualności, spis artykułów, które ukazywały się w 2014 r. na jego łamach będzie okazją do zauważenia różnorodności tematyki jaką poruszaliśmy. Staraliśmy się naświetlać sprawy ważne dla rolników, dzieląc się z Wami radą i swoim zawodowym doświadczeniem. Dla przyszłych czytelników naszego miesięcznika spis ten daje obraz skali poruszanych w nim zagadnień w myśl powiedzenia: „dla każdego coś miłego”.

Czasopismo jest również wizytówką pracy naszego Ośrodka. O konkursach, wystawach, dożynkach, konferencjach i innych wydarzeniach pisaliśmy w rozdziale ”Z życia ŚODR.” To tylko mały wycinek naszej codziennej pracy w służbie rolnictwu.

Staramy się doskonalić zarówno szatę graficzną Śląskich Aktualności Rolniczych jak i treści w niej zamieszczane. Nad ostatnim kształtem gazety pracuje i jest zaangażowanych wiele osób. Autorzy tekstów, zespół redakcyjny przygotowujący skład i materiał do druku, w końcu ci, którzy wykonują druk i prace edytorskie. Im wszystkim należą się słowa podziękowania i życzenia poczucia realizacji swoich zamierzeń.

Już na koniec życzę wszystkim Wam wesołych, spokojnych Świąt w atmosferze rodzinnego ciepła i migającej światłkami przystrojonej choinki.

Grzegorz Boski
Dyrektor Śląskiego Ośrodka
Doradztwa Rolniczego

**Przyjmujemy do druku
REKLAMY, OGŁOSZENIA,
ARTYKUŁY
SPONSOROWANE
- zgodnie z cennikiem.**

**Drobne ogłoszenia rolników
zamieszczamy bezpłatnie.**

**PRENUMERATĘ
można zamówić bezpośrednio
w redakcji lub u doradców.**

*Redakcja nie odpowiada za treść
reklam, ogłoszeń i artykułów
sponsorowanych.*

*Redakcja zastrzega sobie prawo
do dokonywania skrótów
i przetwarzania materiałów
prasowych.*

**Adres wydawcy i redakcji
ŚLĄSKI OŚRODEK
DORADZTWA ROLNICZEGO,
ODDZIAŁ W MIKOŁOWIE**

ul. Gliwicka 85,
43-190 Mikołów, skr. poczt. 85
tel.: 32 325 01 41, 32 325 01 57
fax 32 325 01 44
e-mail:

M.Hankiewicz@odr.net.pl,
B.Pieter@odr.net.pl

Redakcja:

Maurycy Hankiewicz - redaktor
naczelny, Barbara Gašiorowska,
Bernadeta Pieter, Aleksandra
Bednarczyk, Karina Kwaśniewska
Fot. na okładce - P. Zagórski

ŚODR, nr 26/2014, nakład 2600 egz.

POTENCJALNE ZAGROŻENIA DLA WŁAŚCIWEGO PRZEZIMOWANIA OZIMIN I RZEPAKU

Utrzymująca się do grudnia wyjątkowo ciepła pogoda, z temperaturami w dzień około 10°C, bez nocnych przymrozków i trwająca ciągle wegetacja roślin stwarza największe zagrożenie dla właściwego przezi-
mowania roślin sadowniczych. Jednak plantacje zbóż ozimych i rzepaku również mogą być zagrożone, szczególnie w przypadku nagłych spadków temperatur z powodu niewłaściwego zahartowania roślin.

Zimy bardzo łagodne, często bez wyraźnie zaznaczonej przerwy wegetacji roślin, skłaniają do lekceważenia cechy zimotrwałości odmian. Rolnicy wybierając do uprawy odmianę o cennych parametrach gospodarczych (plenne, o pożądanym cechach jakościowych), najczęściej nie zwracając uwagi na odporność tych odmian na niskie temperatury oraz inne czynniki pogodowe, mające wpływ na warunki zimowania. Zarejestrowane w Polsce odmiany zbóż ozimych i rzepaku znacznie różnią się mrozoodpornością (odpornością na niskie temperatury badaną w warunkach kontrolowanych w komorach chłodniczych), jak i zimotrwałością polową. Właściwy wybór odmiany może do pewnego stopnia zminimalizować niekorzystny wpływ warunków pogodowych na warunki przezimowania. Jednak nie do końca. Szczególne zagrożenie w bieżącym sezonie wegetacyjnym może stanowić:

- wystąpienie nagłych spadków temperatur bez okrywy śnieżnej,
- wystąpienie dużych opadów śniegu na nie zamrożoną glebę,
- bardzo duże zachwaszczenie plantacji,
- duże jesienne porażenie plantacji przez choroby grzybowe i szkodniki.

Wystąpienie nagłych spadków temperatur bez okrywy śnieżnej szcze-

gólne zagrożenie stwarza dla plantacji rzepaku. Duża część plantacji znajduje się już w fazie formowania łodygi, co grozi przemarzeniem stożków wzrostu i szybki korzeniowej. Ze zbóż na szkody mrozowe najbardziej narażone są plantacje jęczmienia ozimego i pszenicy ozimej. Gatunki te cechują się mniejszą mrozoodpornością i zimotrwałością niż pozostałe zboża. Pewną pozytywną cechą długiej i ciepłej jesieni, mogącą mieć wpływ na zminimalizowanie skutków ewentualnych silnych mrozów, jest dobre jesienne rozkrzewienie wszystkich gatunków zbóż.

Wystąpienie dużych opadów śniegu na nie zamrożoną glebę i długie zaleganie okrywy śnieżnej, największe zagrożenie stwarza dla plantacji żyta i pszenżyta. Gatunki te są najbardziej podatne na wypszenie roślin i porażenie przez pleśń śnieżną.

Bardzo duże zachwaszczenie plantacji dotyczy zarówno zbóż ozimych jak i rzepaku. Większość rolników zwalczanie chwastów w zbożach, w tym również zbożach sianych we

wrześniu i na początku października, odkłada do wiosny. Dokonując pobieżnej jesiennej oceny roślin, widać było pięknie zazielenione rozkrzewione plantacje zbóż. Wchodząc jednak na pole w tym zazielenionym łanie, można zaobserwować nawet od 200 do 500 szt/m² dobrze rozwiniętych i ukorzenionych chwastów. Zwalczanie ich na wiosnę będzie trudniejsze, co wiąże się z koniecznością stosowania wyższych dawek środków chemicznych oraz lepszych i droższych preparatów z tak zwanej „górnego półki”.

Duże jesienne porażenie plantacji przez choroby grzybowe i szkodniki - w drugiej połowie listopada na części plantacji jęczmienia i pszenicy ozimej wystąpiły objawy porażenia przez choroby grzybowe, głównie przez mączniaka. Plantacje

te przybrały barwę od bladezielonej do żółtej. Również plantacje rzepaku zostały silnie porażone przez suchą zgnilizną roślin kapustnych. Jeżeli choroby te nie były zwalczane jeszcze jesienią, może to mieć niekorzystny wpływ na przezimowanie zbóż i rzepaku. Wystąpiło także większe niż zazwyczaj porażenie zbóż ozimych przez mszyce. Nie zwalczane stanowią nie tylko bezpośrednie zagrożenie dla prawidłowego rozwoju roślin, ale są także wektorami chorób wirusowych zbóż – mozaiki i karłowatości. Sytuacja taka już wystąpiła w 2003 roku również w warunkach długiej i ciepłej jesieni kiedy to plantacje jęczmienia zostały silnie porażone przez te choroby.

Miejmy nadzieję, że zarysowane tu scenariusze się nie sprawdzają. Wiele będzie zależało od tego, czy przejście w okres zimowy będzie nagle czy łagodne.

Andrzej Wieczorek
Kierownik Działu Systemów
Produkcji Rolnej, SJiD
Zdj. K. Kwaśniewska